

Foruden adgang til sammenlægning af mindre landbrugsejendomme bør der endvidere gennem ændring af landbrugslovens bestemmelser tilstræbes en friere bevægelighed med hensyn til arealomlægninger mellem landbrugsejendomme. Hvor disse kræver nedlægning af større ejendomme, må nedlægningerne imidlertid gøres afhængig af myndighedernes godkendelse, og at et på stedet værende tillægsjord- eller jordfordelingsspørgsmål søges løst i forbindelse med nedlægningen.

I kommissionen har der tillige været enighed om, at landbrugsejendomme ikke bør kunne udstykkes, uden at der bliver en større hovedparcel tilbage end hidtil, og ved bestemmelsen af disse hovedparcellers størrelse er man gået over til at benytte et nyt boniteringssystem i stedet for det tildels endnu anvendte hartkorn.

De stillede forslag vil medføre ændringer i den nugældende landbrugslovs §§ 19, 25 og 27 og med hensyn til disse ændringer bemærkes følgende:

Til nr. 1 og 2, lovens § 19.

En hovedparcels mindstestørrelse er kriteriet for, hvor stort et jordtilliggende en landbrugsejendom skal beholde i tilfælde af udstykning. Udstykning af en ejendom, der allerede er under denne størrelse, eller af en ejendom, som ved udstykning nedbringes under denne størrelse, kan kun tillades, når der foreligger betingelse for at dispensere fra bestemmelsen i stk. 1.

Efter § 19, stk. 1, i den gældende lov er landbrugsejendommene delt i 4 klasser efter forholdet mellem areal og hartkorn, og for hver af disse klasser er der efter areal og enten hartkorn eller areal i boniteret mål fastsat en mindstestørrelse for hovedparceller. Disse stærkt varierende mindstestørrelser for hovedparceller af de forskellige ejendoms-kategorier er ikke egnet som målestok for ejendommens produktionssevne. Er der efter matrikuleringen sket opdyrkning og kultivering af en ejendoms jorder, svarer dens hartkorn i hvert fald ikke nu til dens produktionssevne. Landbokommissionen har derfor undersøgt, hvilke muligheder der foreligger for en forenkling af disse bestemmelser.

Den nuværende skala for hovedparcellers mindstestørrelse foreslås i overensstemmelse hermed afløst af en udstykningsgrænse, der baseres på jordernes produktionssevne. Landbrugsministeriet nedsatte ved skrivelse af 7. november 1949 en jordboniteringskommission med den opgave at udarbejde vejledende regler for jordboniteringer og at forestå arbejdet med ansættelse af prøvetakster i hver af landets kommuner. På grundlag af teoretiske overvejelser og praktiske undersøgelser har jord-

boniteringskommissionen udarbejdet en boniteringstabel med en takstskala fra 0 til 100. Efter denne tabel er ansat prøvetakster i den overvejende del af landets kommuner, og hvor dette endnu ikke er sket, kan det med kort varsel gennemføres, når det er ønskeligt.

Denne takstskala og de herefter ansatte prøvetakster foreslås med hjemmel i § 19, stk. 2, i lovebekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958 (udstykningsloven) sat i kraft og benyttet ved jordboniteringer, der lægges til grund ved beregning af hovedparcellers mindstestørrelser.

Ifølge § 19, stk. 2, i den gældende landbrugslov forøges mindstestørrelsen for hovedparcellen af en landbrugsejendom med et procenttillæg, når dens grundbeløb overstiger 32.000 kr. Da den foreslåede ændring af § 19, stk. 1, har øget mindstestørrelserne af hovedparceller til ca. det dobbelte, er det herved forudsat, at stk. 2 udgår.

Som følge af den foreslåede ændring af stk. 1 må stk. 3 og 6 udgå, og da stk. 2 udgår, bliver stk. 4 og 5 herefter stk. 2 og 3, idet der tillige i det tidligere stk. 4 sker enkelte redaktionelle ændringer.

Til nr. 3, lovens § 25.

Efter § 25 i den gældende lov kræves landbrugsministeriets tilladelse til sammenlægning af landbrugsejendomme, og i en skala er fastsat maksimale størrelser i geometrisk mål og grundbeløb for de ved sammenlægning fremkomne ejendomme. Hvis disse grænser overskrides, kan sammenlægning som regel ikke tillades.

Det foreslås nu i stk. 1, at adgang til nedlægning af landbrugsejendomme under 5 ha af bedste jord svarende til 7 ha af middelgod jord skal være i det væsentlige fri, når jorden sammenlægges med ejendomme, som ikke herved kommer op over 12 ha af bedste jord svarende til ca. 17 ha af middelgod jord, og i øvrigt af disse grænser for nedlægning og sammenlægning sættes i forhold til hovedparcellers mindstestørrelse. Som eneste begrænsning er kun foreslået en bestemmelse om, at sammenlægning kan nægtes, såfremt de pågældende ejendomme efter sammenlægningen ikke skønnes at ville være bekvemt beliggende for samlet drift.

I stk. 2 foreslås desuden, at landbrugsministeriet skal kunne give tilladelse til nedlægning af de i stk. 1 omhandlede ejendomme ved sammenlægning med noget større ejendomme, og det er hensigten, at sådan tilladelse skal gives, når ikke særlige forhold taler derimod.

Stk. 3 tilsigter en friere bevægelighed med hensyn til arealomlægninger mellem landbrugsejendomme. Hvor dette eventuelt medfører nedlægning af